

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовано комисију 31.05.2019., Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду</p> <p>2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>др Харгита Хорват-Футо, ванредни професор за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, 1.04.2016., Филозофски факултет, Нови Сад, председник комисије;</p> <p>др Ева Хожа, редовни професор за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, 7.10.2011. и 8.12.2011., Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица, члан;</p> <p>др Чила Уташи, ванредни професор за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, 22.10.2015., Филозофски факултет, Нови Сад, члан,</p> <p>др Јанош Шаму, доцент за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, 4.06.2015., Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица, члан;</p> <p>др Ева Толди, редовни професор за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, 16.11.2017., Филозофски факултет, Нови Сад, ментор.</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Шаролта (Имре) Кулчар</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 19.09.1988., Сента, Србија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив</p>

2013: Универзитет у Новом Саду, Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Суботици, Основне академске студије, први степен, дипломирани учитељ

2014: Универзитет у Новом Саду, Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Суботици, Мастер студије, мастер учитељ (Изборна група предмета: Методика наставе мађарског језика и књижевности)

4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија
2014: Универзитет у Новом Саду, Филозофски Факултет, Докторске студије – Језик и књижевност

5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: –

6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: –

III НАСЛОВ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

**A kívülállás perspektívái a kortárs magyar irodalmi szövegekben –
komparatiztikai értelmezések**

**(„Перспективе маргиналности у савременим мађарским књижевним
текстовима – компаративна интерпретација”)**

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација Шаролте Кулчар написана је на укупно 200 страна.

Структура дисертације:

1–12. страна: Наслов и кључна документацијска информација на српском и енглеском језику

12–13. страна: Садржај

14–16. страна: Сажетак (на мађарском, српском и енглеском језику)

17–21. страна: I поглавље – *Увод*

22–83. страна: II поглавље – *Теоријски аспекти маргиналности* (2 већа потпоглавља: Маргиналност и страност, Маргиналност и идеологија)

83–141. страна: III поглавље – *Интерпретације текстова* (7 потпоглавља: Централизација маргиналне позиције и губљења улоге – Тело као слика и маска, Топоси периферије, Сећање – идентитет – отисци, Слике, рефлексije, визије, Путовање кроз време и повлачење, Близаначко раздвајање и маргиналност, Међукарактери и маргиналност)

141–186. страна: IV поглавље – *Методика наставе* (6 већих потпоглавља: Могућности савремене наставе: методички приступ ликовима аутсајдера, Осврт – читање – разумевање текста, Настава књижевности савременим приступом, Емпатија – солидарност – толеранција, *Доживљајна настава* књижевности, Обрада лектуре: спознаја и изражавање доживљаја)

186. страна–191. страна: V. поглавље: *Конклузија*

191–200. страна: Коришћена литература (Књижевна дела, Стручна литература, Извори с интернета)

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

I поглавље дисертације:

У првом поглављу (Увод) су представљени аспекти, метода и хипотеза истраживања, наведен је текстуални корпус на који се дисертација позива. Метода истраживања је углавном компаративна метода која омогућава осврт на светску књижевност, односно истраживање метафоричких простора и мрежа мотива. *Маргиналност, идентитет и страност* се истичу већ у уводном делу као кључни појмови. Кандидаткиња се добро оријентише у стручној литератури у вези са истим и тежи ка свесном избору текстова. Њен циљ је ново тумачење текстова и израда једне типологије.

II поглавље дисертације:

У другом поглављу се налазе многослојни приступи теоријским аспектима маргиналности. Може се истаћи теоретско одвајање *страности* и *маргиналности*, односно мапирање клишеа и стереотипа. Потпоглавља омогућавају интерпретацију појединих текстуалних места, дубље истраживање књижевног наслеђа, приказ идеолошких корелација и дијахроних верзија фразема у вези просјачког живота. У овом поглављу се у први план поставља проблематика тела. Остали теоријски проблеми су следећи: идеолошки аспекти књижевне прошлости војвођанске регије, релација миграције и глобализма, дилеме идентитета уличног музичара и просјака. Истраживање за примере наводи и неколико текстова из савремене књижевности за децу.

III поглавље дисертације:

Трећи део дисертације садржи конкретне интерпретације текстова. Кандидаткиња се у овом делу у потпуности успела развити, размишљати мрежасто, отворити интердисциплинарне перспективе. Може се истаћи њен самостални избор текстова, а посебно је успешна њена интерпретација новела Кристине Тот, као и наглашавање разноврсности књижевних жанрова. Ово поглавље доказује имаголошко интересовање и информисаност кандидаткиње. Овај део се евидентно може оценити делом у чијем је фокусу проблематика имагологије. Интерпретације разних текстова дотичу бројне проблеме маргиналности а највише проблематику међупростора и међукарактера која онемогућава да се изради само једна типологија. Истраживање близанаца и међукарактера обогаћује досадашња истраживања бројним новим констатацијама. О креативности кандидаткиње сведочи и снажљивост у одређивању наслова.

IV поглавље дисертације:

Ауторка дисертације је изабрала позив просветног радника, истиче се њена дидактичко-методичка заинтересованост, што потврђује и ово поглавље. Поред проблематизовања разумевања текста, истакнуту пажњу заслужују интермедијална упућивања у настави књижевности савременог приступа. Ово поглавље предлаже нова решења и методе у процесу наставе и учења и инсистира на осавремењавање наставе књижевности у дигитализованом свету. Кандидаткиња одлично познаје најновија издања у области дечје књижевности, дискурс тзв. *одрасле дечје књижевности*, модалитете читања, принципе наставе књижевности која је

фокусирана на доживљај. Појављују се и питања афирмисања емпатије, солидарности и толеранције у вези са образовањем. Текстови Викторије Бошњак и Јудите Берг су адекватни као примери у материјалу четвртог поглавља.

V поглавље дисертације:

Последње поглавље садржи евалуацију истраживања и бави се конклузијама. Хипотеза по којој је маргиналност слојевита појава јесте исправна, међутим разноликост начина виђења и разноврсност маргиналних карактера којих је све више у савременим текстовима, па и мрежаста сложеност типова се противи једностраној класификацији. Данашње теорије пружају нове могућности интерпретације помоћу којих се и књижевно наслеђе може преиспитати. Ово истраживање се међутим фокусира на књижевност и на изазове наше данашњице, на преиспитивање позиције маргиналности.

На крају дисертације се налази богата библиографија. Књижевни текстуални корпус и коришћена стручна литература су разноврсни и савремени.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

M52

Madarász Kulcsár, Sarolta. (2015). Mazes of stereotypes related to beggars and homelesses. (Analysis of the questions of living on the margins). Нови Сад: *Tanulmányok*, 1., 170-180. ISSN 0354-9690, УДК: 821.511.114-057.66

M52

Kulcsár, Sarolta. (2015). Interaktivitás és kreativitás az irodalmi művek forrágában (Élményközpontú irodalomtanítás a Z generáció számára). Нови Сад: *Létiink*, 4., 139-145. ISSN: 0350-4158, УДК: 37.016:82

M52

Kulcsár, Sarolta. (2017). Koldus(élet)képek – A koldus szóhoz kapcsolódó frazémák diakrón elemzése. Нови Сад: *Tanulmányok*, 2., 105-117. ISSN 0354-9690, УДК: 81'373.72-024.11"724"

M33

Madarász Kulcsár, Sarolta. (2015). Egy új nemzedék beszédmódja (A sztereotípiák vizsgálata a Híd 1950. áprilisi számában). У: Keresztes, Gábor (уред.). *Tavaszi Szél – Spring Wind*, II. Budapest: Doktoranduszok Országos Szövetsége, 73–87. ISBN 978-615-5250-11-8

M33

Kulcsár, Sarolta. (2013). A gondnokság lehetőségei a Csirkefej tükrében (A toposzok vizsgálata Harold Pinter A gondnok és Spiró György Csirkefej című szövegeiben), Debrecen: A mi tendenciáink... – Szakkollégiumi Tanulmányok 4., 131-143. ISSN 2063-6059

M64

Kulcsár, Sarolta (2016). Tabuk és rések – A tabutémák tanórába történő beemeléseinek módszertani lehetőségei a kortárs gyermeroadalom szövegeinek segítségével. Y: Novák Anikó (ured.). *Nyom-követés 2. Rezümékötet*. Суботница: Vajdasági Magyar Doktoranduszok és Kutatók Szervezete, 9–10.

ISBN 978-86-89635-08-9

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Међу главним вредностима дисертације су свестан избор најновијих књижевних текстова, оригиналне интерпретације изабраних текстова, као и праћење актуелних приступа теорије књижевности.

Ауторка докторске тезе је изврсна познавалац савремене књижевности за децу, један део материјала за примере је изабрала из књига за децу. Истиче се дидактичка-методичка заинтересованост и упућеност кандидаткиње.

Теоријски резултат истраживања отвара практичну перспективу, тј. иновацију образовног процеса. Истраживање такође фокусира на сталну промену слојевитости, на промену маргинализованих карактера, на афирмацију референције. Истраживање се такође бави дидактичким елементима најновијих текстова књижевности за децу и омладину.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Шаролта Кулчар је више година систематизовано прикупљала материјал за израду дисертације, учествовала је на научним конференцијама и стручним усавшавањима. Своје теоријско знање је свесно развијала. Њена библиографија потврђује да је написала и објавила бројне студије, своје аутоцитате наводи и у дисертацији. Структура дисертације је прецизна, изванредно се реализује принцип сукцесивности, једино се понекад примећује недостатак кохезије. Кандидаткиња је написала неколико имаголошких радова у блиској прошлости, продубљено истражујући теоријску корелацију између компаратистике и имагологије.

Истакнути делови дисертације јесу треће и четврто поглавље. Трећи део садржи интерпретације текстова те је вредан и из разлога што је ауторка дисертације користила и ажуране текстове, о којима је објављено тек неколико рецензија или критика а који нису истраживани са научног аспекта. Новине јесу интертекстуална тумачења и архитектстуална упућивања, креативно третирање изворног материјала, преглед фразема, као и стручна разрада мреже мотива. Типолошки дискурс маргиналности, прецизирање слојевитости, компетентан приступ интермедијарним карактерима заслужују посебну пажњу.

Четврто поглавље ставља акценат на питања методике наставе, на прагматичне перспективе дигитализованог света, међутим и овде се отварају могућности интерпретације нових текстова. Разноврсни приступ тексту, препознавање разноликост естетикума и осврт на светску књижевност јачају отвореност тумачења, истовремено отвара нове путеве за будуће истраживаче. Коришћење стручне литературе на страном језику доприноси разноврсности тумачења, за нов/другачији аспект истраживања мађарске књижевности. Рад се у довољној мери бави проблемима најновијих текстова мађарске књижевности и културе у Војводини.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Дисертација је у складу са пријављеном темом. Кандидаткиња се све време држала својих првобитних постављених циљева. Користила је и богата наведена стручну литературу. Истраживани савремени књижевни корпус као и актуелно проширење/разлагање истог такође су у складу са назначеним циљевима истраживања.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Дисертација има све елементе потребне за настанак научног рада. Током прегледа појединих поглавља позивали смо се на ове битне елементе и на ток истраживања.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Дисертација је резултат оригиналног научног истраживања које подстиче даља истраживања. Дефинисање проблематике маргиналности, типолошки дискурс у вези са тиме, дилеме маргиналног идентитета, интерпретације и самостално истраживање најновијих текстова доприносе развоју науке. Теоријски резултат дисертације се квалификује вредним и са практичног аспекта јер унапређује методiku наставе књижевности у школи.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Дисертација нема недостатке који би утицали на резултат истраживања.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

да се докторска дисертација прихвати, а кандидаткињи ШАРОЛТИ КУЛЧАР одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Харгита Хорват-Футо, ванредни професор за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, 1.04.2016., Филозофски факултет, Нови Сад, **председник комисије:**

др Ева Хожа, редовни професор за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, 7.10.2011. и 8.12.2011., Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица, члан:

др Чила Уташи, ванредни професор за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, 22.10.2015., Филозофски факултет, Нови Сад, члан:

др Јанош Шаму, доцент за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, 4.06.2015., Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица, члан:

др Ева Толди, редовни професор за ужу научну област Историја мађарске књижевности са компаратистиком и теоријом књижевности, 16.11.2017., Филозофски факултет, Нови Сад, **ментор.**

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.